

Παράδειγμα αισιοδοξίας η 3η Μπιενάλε

Σε μια δύσκολη οικονομική συγκυρία κατάφερε να προκαλέσει καλλιτεχνικά γεγονότα ποιότητας

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Της **ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΣ ΠΟΥΡΝΑΡΑ**

Η 3η Μπιενάλε Θεσσαλονίκης εγκαινιάστηκε την Κυριακή, σε μια δύσκολη συγκυρία. Οι καιροί είναι ρευστοί, αντίξοοι, αποθαρρυντικοί. Όμως η διοργάνωση είναι ένα μικρό παράδειγμα αισιοδοξίας. Πρωτίστως επειδή κατάφερε να υλοποιηθεί, παρά τα όποια προβλήματα και τις καθυστερήσεις της αποδέσμευσης των πόρων από το ΕΣΠΑ.

Είναι η πρώτη φορά που τα μεγάλα μουσεία της πόλης συνδράμουν τον διοργανωτή, δηλαδή το Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης. Το Μακεδονικό, το Βυζαντινό, το Αρχαιολογικό, το Τεχνογλυπτικό έδωσαν σπουδαία χείρα βοήθειας, φιλοξενώντας έργα και διοργανώνοντας δικές τους εκθέσεις.

Ο επισκέπτης θα βρεθεί μπροστά σε ένα εντυπωσιακό πλέγμα δράσεων σε 15 χώρους και μνημεία της Θεσσαλονίκης. Από το Γενί Τζαμί και το Αλατζά Ιμαρέτ ως το Μέγαρο Μουσικής ικνηλατείται στο αστικό παλίμψηστο η διαδρομή της έκθεσης «Παλιές Διασταυρώσεις - Make it new». Η γεωγραφική ζώνη στην οποία εστιάζει είναι η ευρύτερη περιοχή των Βαλκανίων, της Μεσογείου και των Αραβικών Χωρών.

Το επιμελητικό τρίο -η Μαρίνα Φωκίδη, ο Πάολο Κολόμπο και η Μαχίτα Ελ Μπάκα Ουριέτα- έδωσαν στην κεντρική έκθεση τον τίτλο «Ο γκρεμός και το ρέμα». Εκαναν μια χορταστική παρουσίαση έργων που είχαν καλές αναλογίες σε ό, τι αφορά τις τεχνικές (σχέδιο, ζωγραφική, βίντεο, εγκαταστάσεις

Δυναμικό έργο της Zeina Maasri με πολιτικό συμβολισμό.

Για πρώτη φορά τα μεγάλα μουσεία της πόλης συνδράμουν το Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης.

και φωτογραφία), όπως και επαρκή συνδυασμό Ελλήνων και ξένων καλλιτεχνών όλων των γενεών. Μπορεί κανείς να βρει από σχέδια του Γιαννούλη Χαλεπά και του Νάνου Βαλαωρίτη και έργα του Βλάση Κανιάρη μέχρι βίντεο του Ουίλιαμ Κέντριντς και μια εγκατάσταση του Μπρους Νάουμαν.

Αν αφήσει κανείς τα πολύ γνωστά ονόματα θα ανακαλύψει άλλους νεότερους, αλλά αξιόλογους καλλι-

τέχνες, γηγενείς και ξένους. Έργα ποιητικά, ευαίσθητα, διεισδυτικά, χιουμοριστικά, που συχνά δένουν όμορφα με χώρους όπως η Κάζα Μπιάνκα ή το Επταπύργιο.

Το αδύνατο σημείο της διοργάνωσης είναι ότι το κόνσεπτ του γκρεμού και του ρέματος -δηλαδή της έντασης, του χάους, της μετάβασης σε κάτι άγνωστο ή επικίνδυνο- που βιώνουμε σήμερα τόσο στην Ελλάδα όσο και αλλού δεν αντικατοπτρίζεται στα έργα. Χρειάζοταν μεγαλύτερη συνάφεια, πιο σφικτό αφηγηματικό πλαίσιο, εντονότερη διαύγεια στην εικονογράφηση μιας σκοτεινής και αμφίβολης κατάστασης. Όπως όμως και να έχει, το γεγονός ότι η Ελλάδα μέσα από μια Μπιενάλε στρέφεται στην παλιά της γειτονιά, την Εγγύς Ανατολή, τον Καύκασο, τη Βόρεια Αφρική, είναι σωστή επιλογή. Η κρίση ταυτότητας στην Ευρώπη μάς οδηγεί ξανά και δημιουργικά στις ρίζες μας.

Από τις πιο σημαντικές εκθέσεις ήταν εκείνη που διοργάνωσε το Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης με τίτλο «Roaming Images». Πρόκειται για μια ιδιαίτερα δημιουργική συνεργασία ανάμεσα στο Μουσείο και μια σειρά από φορείς σύγχρονης τέχνης που δραστηριοποιούνται σε αραβικές χώρες. Οι επιμελητές της έκθεσης Σωτήρης Μπαχτσέτζης και Γιάρα Μπούμπνοβα, μαζί με τον project manager του ΜΜΣΤ Χρήστο Σαββίδη, ταξίδευσαν συνεχώς για να συνεργαστούν από κοντά με τους ντόπιους καλλιτέχνες, οι οποίοι παρήγαγαν έργα ad hoc. Η Μπιενάλε θα διαρκέσει ως τον Δεκέμβριο.

Έργο του Imran Qureshi («Moderate Enlightenment»). Η φρενιλή Μπιενάλε της Θεσσαλονίκης παρουσιάζει μία μεγάλη βεντάλια καλλιτεχνών.